

ADJECTIVO – přídavné jméno

Co vyjadřuje „adjectivo“.

O adjectivo expressa:

a)	vlastnost	homem perverso
b)	způsob bytí	pessoa simples
c)	vzhled, vzezření	céu azul
d)	stav	casa arruinada, laranjeira florida (rozkvetlý pomerančovníkový sad)

Pomocí přídavného jména lze podstatné jméno zařadit do časového poměru:

Nota mensal	– nota relativa ao mês
Trabalho diário	- denní práce
Média anual	- roční průměrná známka

Ale také místního poměru:

Vinho português	– vinho proveniente de Portugal

NOME SUBSTANTIVO E NOME ADJECTIVO

Uma preta **velha** vendia laranjas

Uma velha **preta** vendia laranjas.

Někdy nelze určit přesně, zda jde o substantivum či adjektivum, avšak vesměs se lze řídit tím, že adjektiva jsou postponována. /antepozice přídavných jmen je také možná, ale to je v případech, kdy mají expresivní či subjektivní významový nádech, či v případě, kdy se jedná o jednoslabičná přídavná jména/.

SUBSTANTIVAÇÃO DO ADJECTIVO

Pokud dáme před přídavné jméno člen, pak toto přídavné jméno se stává podstatným jménem

Inesperado - nečekaný

O inesperado - to nečekané

SUBSTITUTO DO ADJECTIVO

Některá slova která nepatří do slovního druhu „přídavné jméno“, mohou také mít význam adjektivní:

- **Moça cabeça-no-ar**,
- **cabeça-de-vento (cabeça-de-alho-choco)** – holka, která nemá rozum (aposto – přístavek)
-preposição+substantivo
coração de anjo – coração angélico
indivíduo sem coragem – medroso
-preposição + advérbio
jornal de hoje (hodierno)
patas de trás – (traseiras)
-můžeme nahradit přídavné jméno podstatným jménem.
Sofreu o destino cruel
Sofreu a crueldade do destino

Je málo základních přídavných jmen. Většinou jsou přídavná jména odvozená buď z podstatného jména nebo ze slovesa. Uvedme jako příklad základních adjektiv následující:

Brando – mírný, jemný
Claro –jasný, světlý
Curto - krátký
Grande - velký
Largo - široký
Liso - hladký
Livre - svobodný
Triste - smutný

ADJECTIVOS PÁTRIOS:

Jsou to ta přídavná jména, která se vztahují k názvu kontinentu, země, oblasti, provincie, kraje, státu, měst, vesnic, obcí. ...**ADJECTIVOS PÁTRIOS**

Přídavná jména, která se vztahují k názvům ras a národů – **ADJECTIVOS GENTÍLICOS**.

Nejvíce používané sufixy jsou v tomto případě: -ês, -ense, -ão, -ano

PORTUGAL - portugês, portuguesa
ALENTEJO - alentejano, alentejana
ALGARVE - algarvio, algarvi
BEIRA - beirão, beiroa
DOURO - duriense
ESRTEMADURA- estremenho, estremenha
MINHO - minhoto, minhota
RIBATEJO - ribatejano, ribatejana
TRÁS-OS-MONTES- tra(n)smontano, tra(n)smontana

ÁFRICA - africano, africana
ANGOLA - angolano, angolana
Guiné-bissau - quineense
Moçambique - moçambicano, moçambicana
São Tomé - são-tomeense, são tomense

BRAZÍLIE - brasileiro, brasileira
AMAZONAS - amazonense
BAHIA - baiano
MINAS GERAIS - mineiro
SANTA CATARINA- catarinense
Rio de Janeiro - fluminense
São Paulo - paulista

FLEXÕES DO ADJECTIVO – ohebnost adjektiv

Adjektiva se shodují s podstatnými jmény v rodě a v čísle.

Číslo: sg. X p l.

Adjectivos simples – množné číslo se tvoří dle stejných pravidel jako podstatná jména.

Adjectivos compostos – pouze poslední člen tvoří plurál:

Consultório médico-cirúrgicos

Insitutos afro-asiáticos

Kromě:

Surdo-mudo - surdos-mudos

U názvů barev, pokud druhý člen je podstatné jméno:

Uniformes verde-oliva

Saias-azul-ferrete (tyrkysově modrá)

Canários amarelo-ouro

Blusas vermelho –sangue

ROD

Formação do feminino:

Bom - boa

Formoso - formosa

Lindo - linda

Mau - má

Nu - nua

Português - portuguesa

Pravidla:

Př.jm., které končí na:

nepřízvučné o (o se mění na a)

Belo – bela

Ligeiro – ligeira

–u, –ês, –or (přidává se koncovka –a)

Cru – cura

Nu – nua

Francês – francesa

Inglês – inglesa

Encantador – encantadora

–ão. Mění se na –ã nebo –ona.

São – sã;

chorão – chorona

–eu (se zavřeným –e), se mění na –eia

Europeu – europeia

Hebreu-hebreia

Plebeu –pelbeia

Pigmeu – pigmeia (trpaslík)

Výjimky:

- hindu,zulu (Zululândia) – jedno z dominantních etnik žijících v JAR (křesťané,zemědělci)
- cortês, descortês / montês – que cresce ou vive nos montes; /pedrês (preto e branco – mourovatý)
- interior,exterior, superior, inferior, posterior, ulterior, melhor, pior, maior, menor,
- multicolor, incolor, sansabor-bezchuťový
- gerador (produkující co), motor (pohánějící),
- motriz (pohonný), geratriz
- trabalhador – trabalhadeira

ADJECTIVOS UNIFORMES:

Mají stejný tvar pro mužský a ženský rod:

-př.jm.končící na –a

hipócrita

homicida (vražedný – o homicida –vrah)

indígena (domorodec, Indián)

aztécký, o asteca –Azték, Asteca

celta (keltský)

israelita

maia (májský)

persa (perský)

agricola (zemědělský)

silvícola (lesní)

vinícola (vinařský)

cosmopolita

-př.jm.končící na –e

árabe

breve (krátký)

cafre (kafrový zastaralý název pro jihoafrické bantuské černochoy – Zambie)

doce

humilde (pokorný, skromný)

terrestre (zemní, zemský)

torpe- hanebný, hnusný, nestydatý, nečestný

triste -smutný

-př.jm.končící na –ense, -ante, -inte, -ente

cearense

constante

crescente

pedinte

-př.jm.končící na –l

cordial (srdečný)

infiel (nevěrný)

amável (příjemný, laskavý)

pueril dětský, dětinský

ágil (hbitý, mrštný)

reinol (královský)

azul

-př.jm.končící na –ar, -or (komparativní př.jm.)

exemplar, ímpar, maior, superior

-př.jm. paroxytonní, která končí na –s.

reles-mizerný, špatný, bezcenný)

simples- jednoduchý

-př.jm. paroxytonní, která končí na –m

virgem – panenský, neporušený, původní

ruim - mizerný
comum – obecný, společný

výjimky:
andaluz - andaluza
bom – boa
espanho – espanhola

STUPŇOVÁNÍ PŘ.JMEN

Přídavná jména mohou mít 1.stupeň, pak 2.stupeň (komparativ) a 3.stupeň (superlativ).

O comparativo

Mais estudioso do que	comparativo de superioridade	(nadřazenosti)
Tão estudioso como (quanto)	de igualdade	(rovnosti, shodnosti)
Menos estudioso que	de inferioridade	(podřazenosti)

O superlativo

- bytost má význačnou vlastnost – SUPERLATIVO ABSOLUTO
- inteligentíssimo (sintético)= muito inteligente(analítico)
- v celku, ve skupině bytostí, které mají jistou společnou vlastnost, existuje bytost, která touto vlastností disponuje v širším měřítku: - SUPERLATIVO RELATIVO
- Carlos é o mais estudioso do Colégio.
- João é o aluno menos estudioso do Colégio.

COMPARATIVOS E SUPERLATIVO ANÓMALOS (nepravidelná komparativa a superlativa)

ADJECTIVO	COMPARATIVO de SUPERIORIDADE	SUPERLATIVO	
		ABSOLUTO	RELATIVO
BOM	Melhor	ótimo	O melhor
MAU	Pior	péssimo	O pior
GRANDE	Maior	máximo	O maior
PEQUENO	menor	mínimo	O menor

Existuje i boníssimo – muito bom; malíssimo-muito mau, grandíssimo-muito grande, pequeníssimo – muito pequeno

DALŠÍ

comparativos e superlativos:

Superior	supremo, sumo
Inferior	ínfimo
Anterior	-
Posterior	póstumo
Ulterior	último

Naučte se následující také následující přídavná jména.

Amargo	Hořký	Malévolo	Zlovolný
Amigo	Přátelský	Miúdo	Drobný
Antigo	Starý, starobylý	Nobre	Šlechtický
Benéfico	Benefiční	Pródigo	Marnotratný
Benévolo	Shovívavý	Sábio	Moudrý
Cruel	Krutý	Sagrado	Posvátný, svatý
Doce	Sladký	Soberbo	Pašný, hrdý
Fiel	Věrný	Acre	Kyselý, ostrý
Magnífico	Báječný, skvostný	Célebre	Slavný
Maléfico	Špatný, zlořečící	humilde	Pokorný
Íntegro	Celistvý, úplný	Capaz	Schopný
Salubre	Zdravý, lehký	Feliz	Šťastný
Magro	Hubený	Atroz	Ukrutný, ohavný
negro	Černý	Prejudicial	Škodlivý
Fértil	Plodný	Pagão	Pohanský
Estudioso	Pilný	vão	Marný
Amável	Laskavý	Terrível	Trašný
Indelével	Nesmazatelný	Volúvel	Pohyblivý,